

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»

КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»

ІХ ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО - ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА: ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА
ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ»

30 квітня 2025 року

Одеса

УДК 321(477)(063)

С91

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(№ 17 від 26 червня 2025 року)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Музиченко Г. В. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Долженков О. Ф. – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Каменчук Т.О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Проноза І.І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса 30 квітня 2025 року. Одеса ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», центр соціально-політичних досліджень «POLITICUS», 2025. 253с.

УДК 321(477)(063)

С91

© ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2025

© Центр соціально-політичних досліджень «POLITICUS», 2025

27. **Малюта В. В., Швець С. Л. PR-СТРАТЕГІЇ ЯК ЗАСОБИ ВПЛИВУ НА СУСПІЛЬНУ ДУМКУ** 136
28. **Мужеляк Ю. МОВНІ ЗАСОБИ МАНПУЛЯЦІЇ У ПУБЛІЧНОМ ДИСКУРСІ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ** 139
29. **Наумкіна С. М. МОДЕЛЬ «ВІЙСЬКОВОЇ ЕКОНОМІКИ» ТА ЇЇ ТРАНСФОРМАЦІЯ У «ЕКОНОМІКУ ВІДНОВЛЕННЯ ТА БЕЗПЕКИ** 142
30. **Наумкіна С. М., Долгов М. О. ДЕСТРУКТИВНІ ТА КОНСТРУКТИВНІ ВИМІРИ КРИЗОВИХ ЯВИЩ У ПОЛІТИЦІ** 149
31. **Наумкіна С. М., Левінець М. Ю. РОЛЬ МОЛОДІЖНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ФОРМУВАННІ ГРОМАДСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА ТА РЕАЛІЗАЦІЇ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ** 155
32. **Наумкіна С. М., Попазогло А. С. ВІДБУДОВА УКРАЇНИ: ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ ТА ФІНАНСОВИ ПЕРСПЕКТИВИ** 160
33. **Петраков М. О. МЕМОРІАЛЬНА ПОЛІТИКА ТА КУЛЬТУРНА ДИПЛОМАТІЯ: СТРАТЕГІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ПАМ'ЯТІ ДЛЯ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ** 165
34. **Полуяктова О. В. ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ** 171
35. **Присяжний А. М. Проноза І. І. ПОЛІТИЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У МЕХАНІЗМАХ СТАБІЛІЗАЦІЇ ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ** 173
36. **Приходько С. М. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ВИБОРЧОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ: МОЖЛИВОСТІ, РИЗИКИ ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД** 177
37. **Проноза І. І., Скоробогатов А. В. СТРАТЕГІЧНІ КОМУНІКАЦІЇ УКРАЇНИ ЯК ІНСТРУМЕНТ КОНТРОПРОПАГАНДИ ТА ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО МІЖНАРОДНОГО ІМІДЖУ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОЇ АГРЕСІЇ** 182
38. **Ростецька С. І. КОМПОНЕНТИ І МАРКЕРИ РЕГІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ** 187
39. **Руцький С. В. КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПЕРЕВАГИ ЯК ОСНОВИ МЕРЕЖЕВОЇ ВІЙНИ ЮРИДИЧНИЙ АНТРОПОЦЕНТРИЗМ ЯК ФІЛОСОФІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА** 191
40. **Скриль С. А. ЮРИДИЧНИЙ АНТРОПОЦЕНТРИЗМ ЯК ФІЛОСОФІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА** 197

ВІДБУДОВА УКРАЇНИ: ЕВРОІНТЕГРАЦІЯ ТА ФІНАНСОВИ ПЕРСПЕКТИВИ

*Наумкіна Світлана Михайлівна,
д.політ н, професор,
завідувач кафедри політичних наук і права
соціально-гуманітарного факультету
Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
м. Одеса*

*Попазогло Артур Сергійович,
аспірант кафедри політичних наук і права
соціально-гуманітарного факультету
Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
м. Одеса*

Повномасштабна військова агресія проти України спровокувала не лише масштабну гуманітарну катастрофу, але й призвела до безпрецедентних руйнувань фізичної інфраструктури, значних економічних втрат та глибоких соціальних потрясінь. Відбудова країни, таким чином, трансформується з технічного завдання на стратегічний імператив, що вимагає комплексного підходу, значних фінансових вливань та чіткої візії майбутнього розвитку. Ці тези пропонують аналіз взаємозв'язку між процесом відбудови України, її стратегічними євроінтеграційними прагненнями та фінансовими перспективами, ретельно розглядаючи ключові виклики, можливості та стратегічні пріоритети.

Євроінтеграційний курс України є не лише політичним вибором, але й потужним інструментом, здатним каталізувати процес відбудови та забезпечити довгостроковий сталий розвиток. Адаптація до *acquis communautaire* (правової бази ЄС) вимагає глибоких реформ у сфері державного управління, включаючи підвищення ефективності та прозорості державного апарату, реформу судової системи для забезпечення верховенства права, та посилення антикорупційних механізмів. Ці реформи є критично важливими для створення стабільного

та передбачуваного середовища, яке сприятиме залученню як внутрішніх, так і зовнішніх інвестицій, а також забезпечить ефективне використання фінансової допомоги. Інституційна стійкість є передумовою для довгострокового економічного зростання та соціальної стабільності, які є необхідними для успішної відбудови.

Поступова інтеграція України у внутрішній ринок ЄС, включаючи створення зони вільної торгівлі, відкриває нові можливості для українського бізнесу, сприяючи розширенню експортних ринків, залученню інновацій та модернізації виробництва. Економічна інтеграція сприяє структурним реформам в економіці, підвищуючи її конкурентоспроможність та стійкість до зовнішніх шоків. Гармонізація технічних стандартів, регуляторних рамок та інших економічних політик з нормами ЄС створює сприятливі умови для залучення прямих іноземних інвестицій та технологічного трансферу.

Європейські партнери надають Україні не лише фінансову та технічну допомогу, але й потужну політичну підтримку на міжнародній арені, що зміцнює її позиції та сприяє створенню сприятливих умов для відбудови. Політична підтримка ЄС є важливим фактором у забезпеченні макроекономічної стабільності, залученні міжнародних фінансових інституцій та мобілізації міжнародної допомоги. Євроінтеграція забезпечує Україні стратегічну орієнтацію та сприяє консолідації зусиль щодо відбудови навколо чітких цілей та пріоритетів.

Відбудова України є фінансово інтенсивним процесом, який стикається з численними викликами, що вимагають розробки комплексних та інноваційних фінансових стратегій. За попередніми оцінками, обсяг фінансових ресурсів, необхідних для відновлення зруйнованої інфраструктури, підтримки економічного відновлення та надання соціальної допомоги, обчислюється сотнями мільярдів доларів США. Цей масштаб фінансових потреб вимагає мобілізації ресурсів з різних джерел, включаючи міжнародну допомогу, внутрішні ресурси та приватні

інвестиції. Координація міжнародних зусиль та створення ефективних механізмів фінансової допомоги є критично важливими для забезпечення достатнього обсягу фінансування.

Забезпечення прозорості, підзвітності та ефективності управління фінансовими ресурсами є ключовим пріоритетом для запобігання корупції, мінімізації ризиків та максимізації позитивного впливу допомоги. Впровадження сучасних систем фінансового управління, аудитів та контролю є необхідним для забезпечення довіри донорів та ефективного використання коштів. Посилення інституційної спроможності органів державної влади та місцевого самоврядування є важливим для ефективного управління фінансовими ресурсами та реалізації проєктів відбудови.

Створення сприятливого інвестиційного клімату є необхідним для залучення приватного капіталу, який може стати важливим джерелом фінансування відбудови та сприяти економічному зростанню. Реформи, спрямовані на дерегуляцію економіки, захист прав власності, забезпечення стабільності правової системи та боротьбу з корупцією, є критично важливими для залучення інвесторів. Створення інвестиційних інструментів та механізмів, таких як державно-приватне партнерство, може сприяти залученню приватного капіталу в проєкти відбудови.

Стратегії відбудови мають включати активне залучення фінансової та технічної допомоги від міжнародних організацій (МВФ, Світовий банк, ЄБРР), країн-донорів (США, ЄС, Канада, тощо) та інших партнерів є критично важливим для забезпечення необхідного обсягу фінансування. Розробка узгоджених планів відбудови та створення координаційних механізмів є необхідними для забезпечення ефективного використання міжнародної допомоги та уникнення дублювання зусиль. Диверсифікація джерел міжнародної допомоги є важливою для зменшення залежності від окремих донорів та забезпечення стабільності фінансування.

Ефективне використання бюджетних коштів, включаючи оптимізацію видатків, збільшення доходів та підвищення ефективності державних закупівель, є важливим джерелом фінансування відбудови. Активізація внутрішнього ринку, підтримка національного виробництва та створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу можуть сприяти збільшенню податкових надходжень та економічному зростанню. Реформи податкової системи, спрямовані на розширення податкової бази, підвищення збірності податків та боротьбу з тіньовою економікою можуть забезпечити додаткові ресурси для відбудови.

Відбудова України має враховувати регіональні особливості, потреби та потенціал, сприяючи збалансованому та інклюзивному розвитку всіх регіонів країни. Першочерговим завданням є відновлення критичної інфраструктури, такої як транспортна мережа (дороги, залізниці, аеропорти), енергетична інфраструктура (електромережі, газопроводи), житловий фонд та соціальна інфраструктура (школи, лікарні), особливо в регіонах, які найбільше постраждали від війни. Відновлення інфраструктури має бути спрямоване не лише на відбудову зруйнованого, але й на модернізацію та розвиток, з урахуванням сучасних технологій та стандартів. Інфраструктурні проекти мають сприяти з'єднанню регіонів, полегшувати переміщення людей та вантажів, та сприяти економічній інтеграції країни.

Сприяння економічній диверсифікації регіонів, включаючи розвиток нових галузей, підтримку малого та середнього бізнесу, та стимулювання інновацій, є важливим для забезпечення стійкого економічного зростання та зменшення залежності від традиційних галузей. Регіони мають зосередитися на розвитку своїх конкурентних переваг та спеціалізуватися на тих галузях, в яких вони мають найбільший потенціал. Підтримка підприємництва, створення індустріальних парків та кластерів, а також розвиток професійної освіти та навчання, можуть сприяти економічній диверсифікації регіонів.

Таким чином, відбудова України є складним, але можливим завданням, яке вимагає стратегічного бачення, глобальної солідарності та рішучих дій. Євроінтеграція відіграє ключову роль у цьому процесі, забезпечуючи не лише фінансову підтримку та інституційні рамки, але й стимулюючи глибокі реформи та сприяючи довгостроковому сталому розвитку. Успіх відбудови залежить від ефективного управління фінансовими ресурсами, залучення приватних інвестицій, реалізації стратегій, спрямованих на збалансований регіональний розвиток, та створення стійкого та інклюзивного суспільства. Відбудова України – це не лише відновлення зруйнованого, а й унікальний шанс для глибокої трансформації країни та її інтеграції в європейську спільноту.

Список використаних джерел:

1. *Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами. Офіційний вісник України. 2014. № 75. Т. 1. С. 83–1021.*
2. *Стратегія післявоєнного відновлення України: аналітична доповідь / Нац. ін-т стратег. дослідж. Київ, 2023. 112 с.*
3. *European Commission. Ukraine Facility: Support for Ukraine's recovery, reconstruction and modernization. Брюссель, 2023. URL: <https://commission.europa.eu>.*
4. *IMF. Ukraine: Request for Disbursement under the Rapid Financing Instrument. IMF Country Report No. 22/123. Washington, D.C.: International Monetary Fund, 2022. 45 p.*
5. *Світовий банк. Оцінка шкоди, втрат і потреб України у зв'язку з війною: спільний звіт Світового банку, Уряду України, Європейської комісії та ООН. Київ, 2023. 56 с.*
6. *Андрущенко В. П. Відбудова України: гуманітарні пріоритети / В. П. Андрущенко. Вища школа. 2022. № 6. С. 3–10.*

7. Лановий В. Т. *Економічна стратегія відновлення України: інвестиції, модернізація, інтеграція*. Київ: Ін-т стратег. досліджень. 2023. 96 с.
8. Kovalchuk A., Härtel I. *Legal Challenges of Ukraine's EU Integration*. Berlin: Springer, 2023. 212 p.
9. Дорошенко І. *Інституційна спроможність органів державної влади у процесі євроінтеграції*. *Право України*. 2023. № 2. С. 45–53.
10. *Прозорість і підзвітність у використанні міжнародної допомоги: виклики та рішення / Transparency International Україна*. Київ, 2023. 34 с.

**МЕМОРІАЛЬНА ПОЛІТИКА ТА КУЛЬТУРНА ДИПЛОМАТІЯ:
СТРАТЕГІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ПАМ'ЯТІ ДЛЯ ЗОВНІШНЬОЇ
ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ**

*Петраков Микита Олександрович,
к.політ.н., кафедри політичних наук і права
соціально-гуманітарного факультету
Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
м. Одеса*

У контексті євроінтеграційного курсу України ключового значення набуває формування зовнішньополітичного образу країни, де пам'ять, як інструмент політики, виступає важливим чинником міжнародного позиціонування. Меморіальна політика та культурна дипломатія стають не лише засобами внутрішнього національного консолідування, але й стратегічними ресурсами для побудови довіри, партнерства та солідарності на міжнародному рівні. В умовах війни з Росією питання пам'яті, репрезентації історичної правди та боротьби з дезінформацією виходять на передній план дипломатичних стратегій. Таким чином, аналіз ролі культурної дипломатії та політики пам'яті в зовнішньополітичній